

MASTERPLAN ARBORI - ETAPA III

CAPITOL 4 - Revizuirea Regulamentului Privind Lucrările de Tăiere la Arbori și Arbuști

CUPRINS

1. INTRODUCERE.....	3
1.1. Scopul și obiectivul.....	3
2. CADRUL GENERAL.....	3
2.1. Principii, definiții și corelare legislativă.....	3
3. ANALIZA REGULAMENTULUI EXISTENT.....	4
4. PROPUNERI DE MODIFICARE.....	5
4.1. Lucrări de întreținere preventivă.....	5
4.2. Intervenții în coronament.....	6
4.3. Protecția arborilor existenți în cadrul lucrărilor de șantier.....	7
5. PROCEDURA DE AUTORIZARE ȘI MONITORIZARE.....	10
6. CONCLUZII.....	12

1. INTRODUCERE

1.1. Scopul și obiectivul

Prezentul document are ca punct de plecare cadrul normativ local existent privind activitățile de tăiere, transport și valorificare a lemnului rezultat din spațiile verzi și din alte terenuri situate în intravilanul Municipiului Oradea. Regulamentul în vigoare stabilește regulile esențiale pentru intervențiile asupra arborilor și arbuștilor, urmărind protejarea fondului vegetal urban, menținerea siguranței publice și asigurarea unei administrări responsabile a resurselor rezultate.

Gestionarea arborilor din mediul urban reprezintă o componentă fundamentală a infrastructurii verzi, având implicații directe asupra calității vieții, siguranței cetățenilor, aspectului peisager și echilibrului ecologic. Intervențiile necontrolate sau necorespunzătoare pot conduce la degradarea spațiilor verzi, la pierderea biodiversității și la creșterea riscurilor asociate instabilității arborilor.

În acest context, prezentul demers urmărește să dezvolte și să clarifice cadrul de management al arborilor, pornind de la prevederile regulamentului local, cu accent pe corelarea intervențiilor tehnice cu obiectivele de protecție a mediului, siguranță publică și utilizare durabilă a resurselor. Sunt avute în vedere atât arborii aflați pe domeniul public, cât și cei situați pe proprietăți private, în măsura în care aceștia influențează spațiul urban și comunitatea.

Obiectivele principale sunt asigurarea unui control riguros al lucrărilor de tăiere și întreținere, prevenirea tăierilor nejustificate, protecția arborilor în cadrul organizării execuției unui proiect și integrarea intervențiilor asupra arborilor într-o viziune unitară de dezvoltare urbană durabilă.

2. CADRUL GENERAL

2.1. Principii, definiții și corelare legislativă

Cadrul general al managementului arborilor din intravilanul Municipiului Oradea este definit de ansamblul reglementărilor naționale și locale care vizează protecția mediului, administrarea spațiilor verzi urbane și controlul activităților de tăiere, transport și valorificare a materialului lemnos rezultat din afara fondului forestier național. Regulamentul local constituie instrumentul administrativ prin care sunt stabilite condițiile, limitele și procedurile de intervenție asupra arborilor și arbuștilor, aplicabile indiferent de forma de proprietate a terenului.

Principiul fundamental care guvernează aceste activități este protejarea fondului dendrologic urban ca element esențial al infrastructurii verzi și al calității mediului urban. Intervențiile asupra arborilor sunt permise exclusiv în situații justificate din punct de vedere tehnic și legal, precum asigurarea siguranței publice, remediarea unor stări fitosanitare necorespunzătoare, gestionarea riscului arboricol, realizarea lucrărilor de utilitate publică sau implementarea unor proiecte de reamenajare urbană aprobate conform legislației în vigoare. Orice lucrare trebuie să fie fundamentată prin documentații tehnice adecvate și autorizată de autoritatea competentă.

Un principiu complementar esențial îl reprezintă responsabilitatea în gestionarea materialului lemnos rezultat în urma intervențiilor. Transportul, depozitarea și valorificarea acestuia se realizează strict în condițiile prevăzute de regulament, pe baza documentelor justificative legale, cu asigurarea trasabilității și a evidenței cantitative și calitative, în scopul prevenirii exploatării ilegale și al utilizării corecte a resurselor rezultate.

Cadrul general include, totodată, obligația de protejare a arborilor existenți și de limitare a intervențiilor agresive sau nejustificate, promovând corelarea lucrărilor arboricole cu politicile locale de mediu, urbanism și dezvoltare durabilă. Sunt încurajate măsurile de întreținere preventivă, conservare și management adaptativ, astfel încât tăierea arborilor să reprezinte o soluție de ultimă instanță, aplicată doar atunci când opțiunile alternative nu mai pot asigura siguranța publică sau funcționalitatea spațiului urban.

Prin aplicarea acestor principii, regulamentul creează baza unui sistem unitar și coerent de administrare a arborilor urbani, în care echilibrul dintre siguranța publică, protecția mediului, conservarea capitalului natural și interesul comunității este tratat ca prioritate strategică.

3. ANALIZA REGULAMENTULUI EXISTENT

Regulamentul privind activitățile de tăiere, transport și valorificare a lemnului rezultat din spațiile verzi și din alte terenuri situate în afara fondului forestier național din intravilanul Municipiului Oradea reprezintă principalul instrument local de control al intervențiilor asupra arborilor și arbuștilor. Acesta stabilește cadrul legal pentru protejarea fondului vegetal urban, definind tipurile de lucrări permise, condițiile de autorizare și responsabilitățile deținătorilor sau administratorilor de terenuri, indiferent de forma de proprietate.

Un element esențial al regulamentului îl constituie delimitarea clară a situațiilor în care sunt permise intervențiile de tăiere, respectiv în cazul arborilor uscați, periculoși, grav afectați fitosanitar, al celor care obstrucționează realizarea unor lucrări de interes public sau care pun în pericol siguranța cetățenilor și a infrastructurii. Această abordare reflectă principiul conform căruia tăierea arborilor reprezintă o măsură excepțională, justificată exclusiv de considerente obiective de siguranță, funcționalitate sau sănătate a vegetației, și nu o practică de rutină.

Regulamentul acordă o importanță deosebită procedurii de autorizare, prin care se asigură controlul administrației publice locale asupra tuturor intervențiilor realizate asupra fondului dendrologic urban. Sunt stabilite obligații clare privind documentația tehnică necesară, justificarea intervențiilor propuse și respectarea condițiilor impuse prin autorizație. De asemenea, este reglementat circuitul materialului lemnos rezultat, cu scopul asigurării trasabilității, prevenirii exploatării ilegale și utilizării responsabile a resurselor provenite din afara fondului forestier național.

Din perspectiva managementului arboricol urban, regulamentul oferă o bază solidă pentru control și protecție, însă rămâne centrat preponderent pe activitățile de tăiere și mai puțin pe integrarea acestora într-un sistem coerent de gestionare pe termen lung. Aspecte esențiale precum întreținerea preventivă,

monitorizarea stării de sănătate și stabilitate, intervențiile de reducere a riscului, lucrările de restaurare sau monitorizarea post-intervenție sunt tratate insuficient sau fragmentar, fără a fi integrate într-o strategie unitară de administrare a arborilor urbani.

În forma sa actuală, regulamentul privind activitățile de tăiere la arbori și arbuști și intervențiile în coronamentul arborilor de pe domeniul public și privat din municipiul Oradea răspunde în principal nevoii de autorizare și control, având un caracter predominant restrictiv și sancționator. În contextul evoluției practicilor de arboricultură urbană, al creșterii presiunilor asupra spațiilor verzi și al necesității adaptării la schimbările climatice, se impune însă o actualizare substanțială a acestui cadru normativ.

Analiza comparativă cu regulamentele aplicate în orașe europene cu politici avansate de infrastructură verde evidențiază faptul că documentele eficiente depășesc rolul de simplu instrument de avizare. Acestea integrează întregul ciclu de viață al arborilor urbani, de la evaluare și plantare, la întreținere preventivă, intervenții corective, monitorizare continuă și măsuri de compensare. În acest sens, este necesară o schimbare de paradigmă, de la un „regulament de tăiere” la un veritabil „regulament de management al fondului arborel urban”, capabil să susțină pe termen lung siguranța publică, calitatea mediului și valoarea ecosistemică a arborilor din municipiul Oradea.

4. PROPUNERI DE MODIFICARE

4.1. Lucrări de întreținere preventivă

Pentru asigurarea unui management eficient și durabil al fondului arborel urban, este esențial ca regulamentul local să includă în mod explicit lucrările de întreținere preventivă ca parte integrantă a intervențiilor permise și recomandate. În forma actuală, accentul este pus predominant pe autorizarea tăierilor și pe controlul intervențiilor radicale, ceea ce conduce la o abordare reactivă, orientată spre gestionarea consecințelor și nu spre prevenirea degradărilor.

Regulamentul ar trebui să definească clar lucrările de întreținere preventivă ca fiind ansamblul intervențiilor cu impact redus asupra structurii și vitalității arborilor, realizate în scopul menținerii stării de sănătate, stabilității mecanice și funcționalității acestora. Aceste lucrări includ, fără a se limita la, tăieri structurale timpurii, eliminarea ramurilor uscate sau defectuoase, corectarea dezechilibrelor de coroană, managementul solului, irigarea de sprijin, fertilizarea controlată și tratamentele fitosanitare preventive.

Prin includerea acestor lucrări în regulament, se creează cadrul legal necesar pentru intervenții planificate și sistematice, care reduc semnificativ probabilitatea apariției defectelor structurale majore și a situațiilor de risc ridicat.

O modificare esențială constă în diferențierea explicită, în cadrul regulamentului, între lucrările de întreținere preventivă și tăierile radicale sau de eliminare. Întreținerea preventivă trebuie tratată ca o categorie distinctă de intervenții, cu proceduri simplificate de notificare sau autorizare, tocmai pentru a încuraja aplicarea lor regulată.

Această separare ar permite reducerea presiunii administrative asupra lucrărilor cu impact redus și ar încuraja administratorii de terenuri să intervină din timp, evitând acumularea de probleme care, în lipsa intervențiilor, ar conduce la necesitatea tăierilor majore.

Regulamentul ar trebui să prevadă caracterul obligatoriu al lucrărilor de întreținere preventivă pentru anumite categorii de arbori, în special pentru arborii maturi și semi-maturi, precum și pentru arborii amplasați în zone intens utilizate. Această obligativitate poate fi stabilită sub forma unor programe periodice de întreținere, corelate cu rezultatele evaluărilor arboricole.

Prin această măsură, întreținerea preventivă devine un instrument activ de reducere a riscului și de prelungire a duratei de viață a arborilor valoroși, nu o opțiune facultativă.

Integrarea lucrărilor preventive în regulament trebuie să fie însoțită de corelarea acestora cu evaluarea periodică și monitorizarea arborilor. Intervențiile preventive trebuie să fie fundamentate pe rezultatele evaluărilor vizuale și instrumentale și adaptate evoluției fiecărui arbore.

Această abordare transformă întreținerea preventivă într-un proces dinamic, bazat pe date, și nu într-un set de lucrări standardizate aplicate uniform, indiferent de context.

4.2. Intervenții în coronament

Intervențiile în coronamentul arborilor reprezintă una dintre cele mai frecvente și, totodată, cele mai sensibile forme de management arboricol urban. În lipsa unor principii tehnice clare, aceste intervenții pot genera degradări structurale și biologice pe termen lung, crescând riscul de instabilitate și declin. Prin urmare, regulamentul local trebuie să reglementeze intervențiile în coronament nu doar din perspectiva autorizării administrative, ci și prin stabilirea unor principii arboricole obligatorii, recunoscute la nivel profesional.

Regulamentul trebuie să precizeze explicit că intervențiile în coronament au ca scop principal menținerea sau îmbunătățirea stării de sănătate, stabilității mecanice și funcționalității arborilor, precum și reducerea riscurilor pentru siguranța publică. Intervențiile nu trebuie utilizate pentru modificări estetice arbitrare sau pentru adaptarea forțată a arborilor la constrângeri urbanistice necorelate cu nevoile biologice ale acestora.

Această clarificare este esențială pentru a preveni practicile abuzive sau improprii, precum tăierile excesive sau deformarea coronamentului, care pot compromite definitiv arhitectura naturală a arborilor.

Un principiu fundamental care trebuie introdus explicit în regulament este respectarea structurii naturale a arborelui. Orice intervenție în coronament trebuie să urmărească menținerea arhitecturii specifice speciei, evitând modificările bruște ale formei coroanei sau ale distribuției masei vegetale.

Reducerea volumului de coroană trebuie realizată gradual, etapizat, și doar prin tăieri de reducere la ramuri laterale viabile, evitându-se tăierile la ras sau scurtările necontrolate ale axelor principale. Acest principiu reduce stresul fiziologic și limitează apariția lăstarilor epicormici instabili.

Regulamentul trebuie să impună obligativitatea respectării gulerului ramurii la îndepărtarea ramurilor, ca principiu tehnic de bază. Tăierile trebuie poziționate astfel încât să nu afecteze țesuturile trunchiului și să permită compartimentarea eficientă a rănii.

Tăierile la ras (flush cuts) și lăsarea de cioturi sunt practici care trebuie explicit interzise, întrucât favorizează pătrunderea agenților patogeni, încetinesc vindecarea și compromit stabilitatea structurală a arborelui.

Un alt principiu arboricol care trebuie reglementat este limitarea dimensiunii ramurilor eliminate în raport cu structura arborelui. Se recomandă ca diametrul ramurii îndepărtate să nu depășească o proporție stabilită din diametrul ramurii-mamă, iar intervențiile asupra ramurilor mari să fie evitate ori de câte ori este posibil.

Această limitare reduce dimensiunea rănilor, scade riscul de putrezire internă și contribuie la menținerea rezistenței mecanice a trunchiului și a ramurilor principale.

Regulamentul trebuie să prevadă explicit interzicerea practicilor arboricole recunoscute ca fiind dăunătoare, precum topping-ul (retezarea vârfului coroanei), pollarding-ul necontrolat, scurtările severe fără ramuri laterale viabile și tunderea arborilor de aliniament în forme artificiale incompatibile cu biologia speciei.

Introducerea acestor interdicții clare ar reduce semnificativ degradarea fondului arboricol urban și ar crea un standard minim de calitate pentru lucrările executate.

Regulamentul trebuie să impună corelarea intervențiilor în coronament cu ciclurile biologice ale arborilor, evitând perioadele de stres major, precum seceta prelungită sau fazele critice de creștere. Stabilirea unor intervale optime de execuție, cu posibilitatea derogărilor justificate tehnic, contribuie la reducerea impactului fiziologic al intervențiilor.

Pentru asigurarea respectării principiilor arboricole, regulamentul trebuie să prevadă explicit că intervențiile în coronament sunt realizate exclusiv de personal calificat în arboricultură urbană. Lipsa competențelor tehnice este una dintre principalele cauze ale intervențiilor necorespunzătoare și ale degradării accelerate a arborilor urbani.

4.3. Protecția arborilor existenți în cadrul lucrărilor de șantier

Protecția arborilor existenți în cadrul lucrărilor de construcții și amenajare trebuie abordată ca un proces etapizat, integrat încă din faza de concepție a proiectului și continuat până după finalizarea execuției. Această abordare are rolul de a preveni degradările ireversibile ale arborilor păstrați și de a asigura compatibilitatea dintre dezvoltarea urbană și conservarea fondului arboricol.

Studiul arboricol în faza de ante-proiectare și stabilirea măsurilor de mitigare

Procesul începe obligatoriu cu realizarea studiului arboricol de ante-proiectare, care inventariază și evaluează toți arborii existenți pe amplasament și în zona de influență a lucrărilor. În cadrul acestui studiu, arborii sunt clasificați în categorii de calitate și valoare (A, B, C, U), pe baza stării biologice, structurale, a potențialului de conservare și a rolului lor funcțional.

Calitatea arborilor	
Calitatea A	arbori cel puțin maturi, specii valoroase, stare bună/foarte bună
Calitatea B	arbori semi-maturi, specii valoroase sau maturi, neinvazive, stare medie sau bună
Calitatea C	arbori în stare slabă sau specii invazive indiferent de stare
Calitatea U	arbori în stare evident foarte slabă sau care posedă grad de risc iminent, uscați, fără valoare ecologică

Pentru fiecare categorie sunt stabilite măsuri de mitigare diferențiate. Arborii de calitate A și B sunt considerați prioritari pentru păstrare și beneficiază de măsuri stricte de protecție, limitarea intervențiilor și adaptarea proiectului la prezența lor. Arborii de categoria C pot necesita intervenții corective sau măsuri de compensare, iar arborii din categoria U sunt analizați din perspectiva siguranței și oportunității eliminării controlate. Studiul arboricol devine astfel documentul tehnic de bază care fundamentează toate deciziile ulterioare.

Proiectarea lucrărilor și elaborarea DTOE în corelare cu studiul arboricol

Proiectarea obiectivului se realizează obligatoriu ținând cont de concluziile și recomandările studiului arboricol. Traseele utilităților, amplasarea construcțiilor, platformelor, căilor de acces și organizarea de șantier trebuie adaptate astfel încât să evite sau să minimizeze impactul asupra arborilor existenți, în special asupra celor din categoriile A și B.

În această etapă se elaborează și documentația de tip DTOE (Organizarea Execuției), care trebuie să includă explicit măsurile de protecție a arborilor: delimitarea zonelor de protecție, tipurile de garduri temporare, restricțiile de acces, soluțiile pentru traversarea zonelor sensibile și măsurile de protecție a solului și sistemului radicular. DTOE devine documentul operațional care transpune măsurile teoretice în soluții aplicabile pe șantier.

Verificarea proiectului de către arboristul autor al studiului

Înainte de începerea execuției, proiectul tehnic și documentația DTOE trebuie verificate de către arboristul sau specialistul care a întocmit studiul arboricol. Acesta are rolul de a confirma conformitatea

soluțiilor propuse cu măsurile de mitigare stabilite inițial și de a identifica eventuale incompatibilități sau riscuri suplimentare apărute în faza de proiectare.

Această etapă asigură continuitatea decizională și elimină riscul ca măsurile arboricole să fie ignorate sau diluate în procesul de proiectare. Avizul specialistului constituie o condiție tehnică esențială pentru trecerea la faza de execuție.

Implementarea măsurilor de protecție în faza de execuție a lucrărilor

Odată cu organizarea de șantier, se implementează efectiv toate măsurile de protecție prevăzute în studiul arboricol și în DTOE. Se montează gardurile de protecție temporare la distanțele stabilite față de trunchi (valoarea maximă dintre proiecția coroanei și jumătate din înălțimea arborelui), se delimitează clar zonele interzise și se instituie restricții privind traficul utilajelor, depozitarea materialelor și executarea săpăturilor.

În timpul lucrărilor propriu-zise, orice intervenție în apropierea sistemului radicular sau a coronamentului se realizează sub supravegherea specialistului arborist. Măsurile de protecție nu au caracter formal, ci trebuie menținute active pe toată durata șantierului, adaptate etapelor de lucru și respectate de toți executanții.

Refacerea condițiilor de creștere după finalizarea lucrărilor

După finalizarea lucrărilor, măsurile de protecție temporare sunt îndepărtate controlat, iar zonele afectate sunt supuse unor lucrări de refacere. Acestea includ decompactarea solului în zonele radulare, refacerea structurii solului, aplicarea de mulci organic, completarea stratului vegetal și, unde este necesar, irigarea de sprijin.

Scopul acestei etape este restabilirea funcționalității sistemului radicular și reducerea stresului acumulat de arbori în perioada de șantier, prevenind declinul întârziat sau instabilitatea ulterioară.

Monitorizarea post-șantier a arborilor protejați

Ultima etapă constă în monitorizarea evoluției arborilor pe o perioadă stabilită prin capitolul dedicat monitorizării. Evaluările se realizează la intervale prestabilite și vizează starea de vitalitate, stabilitatea mecanică, reacțiile de stres și eventualele degradări apărute după finalizarea lucrărilor.

Monitorizarea post-șantier permite ajustarea intervențiilor, aplicarea de măsuri corective suplimentare și documentarea impactului real al lucrărilor asupra fondului arboricol. Această etapă încheie ciclul de protecție și transformă intervenția într-un proces responsabil, verificabil și orientat spre conservare pe termen lung.

4.4. Corelarea intervențiilor cu măsuri compensatorii

Aplicarea măsurilor compensatorii reprezintă o componentă esențială a managementului fondului arborel urban, având rolul de a echilibra pierderile inevitabile de masă vegetală cauzate de intervenții justificate. Regulamentul local trebuie să stabilească un cadru clar și predictibil pentru compensare, astfel încât eliminarea arborilor să nu conducă la diminuarea progresivă a funcțiilor ecologice, peisagere și climatice ale infrastructurii verzi urbane.

Regulamentul trebuie să precizeze explicit că orice intervenție care conduce la eliminarea totală a unui arbore sau la pierderea majoră a funcționalității acestuia (prin reduceri severe de coronament sau afectarea ireversibilă a sistemului radicular) implică obligația de compensare. Compensarea trebuie aplicată indiferent de forma de proprietate a terenului, cu excepția cazurilor strict justificate din punct de vedere legal (arbori complet uscați, situații de urgență iminentă fără alternative).

Această clarificare elimină interpretările arbitrare și asigură tratament unitar al intervențiilor.

Regulamentul trebuie să definească criteriile de compensare care să nu se limiteze la un raport numeric simplu, ci să includă și criteriile calitative. Compensarea cantitativă poate fi exprimată printr-un raport minim de arbori plantați pentru fiecare arbore eliminat, ajustat în funcție de dimensiunea, vârsta și valoarea ecologică a arborelui înlăturat.

Compensarea calitativă presupune utilizarea unor specii adecvate contextului urban, neinvazive, adaptate condițiilor locale, cu potențial ridicat de longevitate și servicii ecosistemice. Astfel, compensarea contribuie real la refacerea și îmbunătățirea fondului arborel, nu doar la respectarea formală a unei obligații.

Măsurile compensatorii trebuie corelate direct cu categoria de calitate a arborelui eliminat. Eliminarea arborilor din categoriile superioare de valoare (A sau B) trebuie să implice măsuri compensatorii mai consistente decât eliminarea arborilor din categoriile inferioare (C sau U).

Această abordare recunoaște diferențele reale de valoare ecologică și funcțională dintre arbori și descurajează eliminarea exemplarelor valoroase fără justificare solidă.

Regulamentul trebuie să prevadă clar că plantările compensatorii se realizează, cu prioritate, în proximitatea amplasamentului unde a avut loc intervenția, pentru a menține continuitatea infrastructurii verzi locale. Atunci când acest lucru nu este posibil, se pot stabili amplasamente alternative, justificate tehnic și aprobate de autoritatea competentă.

De asemenea, este necesară stabilirea unor termene clare pentru realizarea compensării, astfel încât aceasta să nu fie amânată pe perioade nedefinite, pierzându-și eficiența ecologică.

Regulamentul trebuie să includă obligația întreținerii plantarilor compensatorii pe o perioadă minimă, care să asigure prinderea și dezvoltarea arborilor nou plantați. Aceasta include irigare, protecție mecanică, completări și, unde este necesar, înlocuirea exemplarelor neviabile.

Monitorizarea plantărilor compensatorii este esențială pentru a transforma compensarea dintr-un act formal într-un proces eficient de refacere a fondului arboricol.

5. PROCEDURA DE AUTORIZARE ȘI MONITORIZARE

Procedura de autorizare și monitorizare a intervențiilor asupra arborilor din intravilan are rolul de a asigura un control eficient, transparent și fundamentat tehnic al lucrărilor arboricole, precum și de a garanta respectarea principiilor de protecție și conservare a fondului arboricol urban. Această procedură trebuie să integreze evaluarea prealabilă, verificarea conformității proiectelor, supravegherea execuției și monitorizarea post-intervenție.

Orice intervenție care afectează structura, vitalitatea sau stabilitatea arborilor, inclusiv tăieri în coronament, reduceri majore, stabilizări mecanice, transplantări sau eliminări, se realizează numai în baza unei autorizații emise de autoritatea publică locală competentă. Documentația de autorizare trebuie să includă, în mod obligatoriu, o evaluare arboricolă tehnică, realizată de un specialist calificat, care să justifice necesitatea și tipul intervenției propuse.

Pentru lucrările de întreținere preventivă cu impact redus, regulamentul poate prevedea proceduri simplificate, precum notificarea prealabilă, cu condiția respectării principiilor arboricole stabilite și a limitelor de intervenție admise.

Documentația tehnică aferentă cererii de autorizare trebuie să conțină cel puțin: identificarea exactă a arborilor vizați, categoria de calitate, starea biologică și structurală, gradul de risc, descrierea intervențiilor propuse, justificarea tehnică, planșe de amplasament și, după caz, măsurile de protecție și compensare.

În cazul lucrărilor de construcții sau amenajare, documentația trebuie să includă și studiul arboricol de ante-proiectare și măsurile de protecție a arborilor prevăzute în documentația de organizare a execuției (DTOE).

Autoritatea competentă analizează documentația depusă din perspectiva conformității cu regulamentul, cu legislația în vigoare și cu principiile de management arboricol. Emiterea autorizației poate fi condiționată de respectarea unor măsuri suplimentare de protecție, de limitarea intervențiilor sau de implementarea unor soluții compensatorii.

Autorizația trebuie să precizeze clar tipul și amploarea intervențiilor permise, termenul de execuție, condițiile de realizare și obligațiile beneficiarului privind monitorizarea și compensarea.

Pe durata execuției lucrărilor autorizate, beneficiarul sau executantul are obligația de a asigura respectarea măsurilor aprobate și de a permite accesul reprezentanților autorității locale sau al specialiștilor desemnați pentru verificări. În cazul lucrărilor cu impact major sau desfășurate în proximitatea arborilor valoroși, regulamentul poate impune prezența unui specialist arborist pentru supravegherea etapelor critice.

Orice abatere de la condițiile autorizației sau apariția unor situații neprevăzute trebuie raportată imediat, iar lucrările pot fi suspendate până la clarificarea situației.

După finalizarea intervențiilor, arborii vizați trebuie supuși unui proces de monitorizare pe o perioadă stabilită prin regulament, în funcție de tipul lucrărilor și de categoria arborilor. Monitorizarea urmărește evoluția stării de sănătate, stabilitatea mecanică și eficiența măsurilor aplicate.

Rezultatele monitorizării trebuie documentate și puse la dispoziția autorității competente, iar în cazul identificării unor probleme, se pot impune intervenții corective suplimentare.

Procedura de autorizare și monitorizare trebuie să asigure trasabilitatea completă a intervențiilor asupra arborilor, de la evaluare și autorizare până la execuție și monitorizare post-intervenție. Beneficiarul și executantul sunt responsabili pentru respectarea condițiilor impuse și pentru eventualele daune cauzate de intervenții necorespunzătoare.

Nerespectarea prevederilor regulamentului atrage aplicarea sancțiunilor prevăzute de legislația în vigoare, inclusiv obligația de remediere și compensare.

6. CONCLUZII

Reglementarea coerentă și aplicată a intervențiilor asupra arborilor urbani reprezintă o condiție esențială pentru protejarea fondului arboricol și pentru asigurarea unui echilibru durabil între dezvoltarea urbană, siguranța publică și conservarea mediului. Analiza regulamentului existent evidențiază necesitatea depășirii abordării limitate la controlul tăierilor și orientarea către un sistem integrat de management arboricol urban, bazat pe evaluare tehnică, prevenție și monitorizare pe termen lung.

Integrarea explicită a lucrărilor de întreținere preventivă, reglementarea clară a intervențiilor în coronament și corelarea acestora cu măsuri compensatorii bine definite contribuie la reducerea degradărilor structurale și biologice și la prelungirea duratei de viață a arborilor valoroși. În acest context, tăierea trebuie să rămână o măsură de ultimă instanță, aplicată doar atunci când alternativele nu pot reduce riscul la un nivel acceptabil.

În ansamblu, transformarea regulamentului într-un instrument activ de management arboricol urban, corelat cu legislația națională și bunele practici europene, oferă cadrul necesar pentru protejarea capitalului natural al orașului, reducerea riscurilor pentru populație și consolidarea rezilienței infrastructurii verzi. Aplicarea consecventă a acestor principii permite dezvoltarea unui sistem de administrare a arborilor urbani eficient, predictibil și orientat spre interesul public pe termen lung.

www.cadrolandscapestudio.com

Întocmit,
Diana CODREAN
Paula SOLONARI